

har bestyrelsen ligeledes dispositionsret i henhold til fondets fundats, medens der kun med undervisningsministeriets (nu ministeriet for kulturelle anliggenders) samtykke kan rådes over selve reservefondet.

I henhold til § 1 i loven af 4. oktober 1919, der ikke er blevet ændret ved lovene af 1948, 1954 og 1961, blev fondet oprettet til støtte for dansk videnskab i forbindelse med mellemfolkelig forskning.

Dette formål søges i henhold til den for fondet nu gældende, den 9. februar 1955 kongeligt konfirmerede fundats navnlig fremmet ved bevillinger til

- 1) sådanne videnskabelige foretagender, der under dansk deltagelse eller ledelse iværksættes ved internationalt samarbejde,
- 2) etablering og vedligeholdelse af forbindelse mellem dansk videnskab og internationale videnskabelige organisationer,
- 3) oversættelse af danske videnskabelige arbejder til et af hovedsprogene,
- 4) udgivelse af danske, skandinaviske og internationale videnskabelige periodiske publikationer på hovedsprogene,
- 5) indkaldelse af udenlandske videnskabsmænd som foredragsholdere,
- 6) ophold her for udenlandske videnskabsmænd for at deltage i videnskabeligt samarbejde med danske videnskabsmænd,
- 7) studieophold og deltagelse i videnskabelige ekskursioner, møder, symposier og kongresser i udlandet for danske videnskabsmænd.

Rask-Ørsted Fondets reservefond, der er anbragt efter reglerne for anbringelse af umyndiges midler, udgjorde pr. 31. marts 1960 970.109 kr. 14 øre, men blev i regnskabsåret 1960-61 reduceret med 73.658 kr. 26 øre og i regnskabsåret 1961-62 med yderligere 163.656 kr. 19 øre til 732.794 kr. 69 øre. Reservefondet består hovedsagelig af beløb, der har måttet inddrages, når forudsætningerne for bevillingerne er bortfaldet, og beløb, der er blevet tilbagebetalt, navnlig i henhold til forbehold fra fondets side om hel eller delvis refusion af eventuelle indtægter ved salg af videnskabelige værker; hvis udgivelse fondet har bekostet helt eller delvis. Renterne af reservefondet og af de bevilgede beløb, der endnu ikke er kommet til udbetaling („restancerne“), har i en lang årrække overstøjet fondets administrationsudgifter, der nu udgør ca. 50.000 kr. årlig.

Til nærmere belysning af fondets virksomhed vedlægges man en oversigt, hvori de i årene 1935-36—1961-62 bevilgede beløb er opdelt i hovedgrupper efter de formål, hvortil fondet yder støtte.

Den ved loven af 3. maj 1961 gennemførte forhøjelse af fondets årlige statstilskud fra 500.000 kr. til 750.000 kr. var — kort gengivet — motiveret i

- a) prisstigningen fra 1954 til efteråret 1960,
- b) den fortsatte intensivering af det internationale videnskabelige samarbejde,
- c) det ønskelige i, at rejsebevillinger til danske videnskabsmænd kunne ansættes mindre knebent, og i også til rejser ud over Europa at kunne bevilge de fornødne beløb fuldt ud i stedet for blot at kunne yde begrænsede tilskud til sådanne rejser,
- d) det ønskelige i i væsentligt videre omfang end i de sidste år før 1961 at kunne imødekomme ansøgninger om bevillinger til indkaldelse af fremmede foredragsholdere uden at måtte reducere de til fondets øvrige formål disponible beløb,
- e) en i efteråret 1960 vedtaget og iværksat forhøjelse fra 800 kr. til 1.200 kr. pr. måned af fondets maksimumssats for bevillinger til længere ophold her for fremmede videnskabsmænd,
- f) en samtidig vedtaget, men først fra foråret 1961 iværksat forhøjelse fra 12 kr. til 18 kr. pr. side a 2.000 bogstaver af fondets maksimaltakst for bevillinger til oversættelse til et af hovedsprogene og endelig
- g) det ønskelige i en a jour-føring af tilskuddene til de med støtte fra fondet udgivne videnskabelige tidsskrifter og andre periodica.

Som det vil ses af den i det ovenfor nævnte bilag givne oversigt over fondets virksomhed i årene 1935-36—1961-62, har fondets bestyrelse efter forhøjelsen af fondets årlige statstilskud ved loven af 3. maj 1961 foretaget en væsentlig forhøjelse af det beløb, der årligt anvendes til bevillinger til indkaldelse af fremmede foredragsholdere, og summen af fondets bevillinger til oversættelsesarbejder og til videnskabelige tidsskrifter er steget med ca. 50 pct. i forhold til de nærmest foregående år, hvorved bemærkes, at antallet af ansøgninger og bevillinger inden for de to sidstnævnte kategorier har været nogenlunde uændret. Med hensyn til bevillingerne til længerevarende ophold her for fremmede videnskabsmænd medførte den i efteråret 1960 gennemførte forhøjelse af maksimalsatsen for disse bevillinger og en stigning i antallet af disse allerede i regnskabsåret 1960-61 en stigning på 50-60 pct. af sådanne bevillinger i forhold til de nærmest foregående år, men en yderligere stigning på ca. 60 pct. har fundet sted i 1961-62, idet bestyrelsen i betragtning af udviklingen på lønningsområdet har fundet det nødvendigt at foretage en yderligere forhøjelse